

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

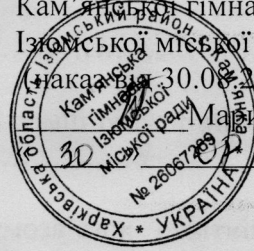
Кам'янської гімназії

Ізюмської міської ради

наказом від 30.08.2021 № 84)

Марина ПРОЦЕНКО

2021 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Кам'янської гімназії
Ізюмської міської ради
на 2021/2022 навчальний рік
(дошкільний підрозділ)

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради гімназії

від 30.08.2021 року протокол №01

Зміст

Вступ	3
Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)	
Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації.....	
Розділ III. Форми організації освітнього процесу.....	
Розділ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти	

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» дошкільний підрозділ Кам'янської гімназії у 2021/2022 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма на 2021/2022 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 №313 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція)», листа МОНУ від 10.08.2021 №1/9-406 «Щодо окремих питань діяльності закладів дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році»; та інших діючих нормативно-правових актів України.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групі атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товарищескості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;

- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
 - забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
 - єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
 - забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
 - підвищення професійної майстерності педагогів.
- Освітній процес у дошкільному підрозділі закладу буде здійснюватися за парціальними програмами.

Розділ I

Загальний обсяг навантаження та очікувані

результати навчання здобувачів освіти

Освітній процес у закладу дошкільної освіти здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради закладу (протокол №01 від 30.08.2021 року) освітній процес здійснюється за програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (2020), рекомендованою Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.07.2020 №1/11- 4960).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

У 2021/2022 навчальному році будуть упроваджуватись такі парціальні програми для інтеграції їх змісту у різні види діяльності:

«Про себе треба знати, про себе треба дбати».- Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку (Лист ІМЗО від 04.12.2018 № 22.1/12-Г-1049) - інтегрується в освітній напрям: «Особистість дитини» та «Дитина в соціумі».

«Казкова фізкультура», програма з фізичного виховання для дітей раннього дошкільного віку (за програмою Єфименко М.М.)

Реалізація завдань національно-патріотичного виховання дошкільників здійснюється шляхом інтеграції в освітніх напрямках: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в світі мистецтва», «Гра дитини та завдань у різних видах діяльності при проведенні занять з дітьми, згідно з парціальною програмою національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку. «Україна-моя Батьківщина».(Лист ІМЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г-85)

Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, автор: Каплуновська О.М. (лист ІМЗО від 25.03.2016 № 2.1/12-Г-85). Планування та організація життєдіяльності в закладі дошкільної освіти здійснюється за режимними моментами з урахуванням блочно-тематичного принципу планування.

Мова навчання та виховання дітей державна.

У 2021/2022 навчальному році функціонуватиме одна різновікова група (5-денний робочий тиждень).

Розподіл групових фронтальних занять на тиждень

у 2021/2022 навчальному році в групі з 10,5 годинним перебуванням (5-денний робочий тиждень) за програмою «Дитина» (2020), рекомендованою Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.07.2020 №1/11- 4960,

Кількість занять на тиждень за віковими групами

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна, художня література тощо) ¹	4	5	5
Сенсорний розвиток	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток ²	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	12	15
Максимальна кількість занять на тиждень ⁴	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	3,5	5,3	8,3

* Театральна діяльність інтегрується в інші види діяльності протягом дня.

** Ще 2 заняття у формі фізкультурно-оздоровчого комплексу на свіжому повітрі та пішохідного переходу під час денної прогулянки у дні, коли немає занять з фізкультури.

*** Години, передбачені для фізкультурних занять не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей. Фізкультурні заняття можуть проводитися у другу половину дня у дошкільних (4-ий, 5-ий, 6-ий р. ж.) групах.

**** В канікулярний час : художньо-продуктивна діяльність, розвиток мовлення й культура мовленнєвого спілкування

***** В період карантину освітній процес здійснюється в реальному часі, дистанційно.

***** Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. Зменшення навантаження на дітей відбувається за рахунок реалізації блочно-тематичного принципу планування, проведення інтегрованих занять, під час яких реалізуються завдання занять різних типів.

Розділ II

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній,

ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Зміст освітнього процесу в закладі дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.
Дитина в соціумі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
Дитина в природному довкіллі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.</p>
Мовлення дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-</p>

	<p>абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>
Дитина в світі культури	<p><i>Передбачає:</i> формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
Гра дитини	<p><i>Передбачає:</i> розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.</p>
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<p><i>Передбачає:</i> сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.</p>

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених

у освітніх програмах, зазначених у розділі I.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у закладі дошкільної освіти визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника.

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми, а також індивідуальну роботу.

Розділ III

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 №305, навчальний рік у дошкільному підрозділі розпочинається 01 вересня 2021 року і закінчується 31 травня 2022 року.

З 01 червня по 31 серпня 2022 року триває літній оздоровчий період, під час якого освітній процес формується відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності.

Орієнтовні терміни проведення канікул:

осінні – з 25 жовтня 2021 року по 31 жовтня 2021 року;

зимові – з 31 грудня 2021 року по 09 січня 2022 року;
весняні – з 28 березня 2022 року по 03 квітня 2022 року.

Для дітей від 3 до 6 (7) років проводяться заняття тривалістю:

Тривалість одного заняття:

- у I підгрупі молодшого дошкільного віку (3-4 роки) — 15 хвилин;
- у II підгрупі середнього дошкільного віку (4-5 років) — 20 хвилин;
- у III підгрупі старшого дошкільного віку (5-6(7) років) — 25 хвилин;

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня не перевищує - трьох організованих занять.

Тривалість перерв між заняттями – 10 хвилин.

Заклад працює з 7.30 до 18.00

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2021/2022 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групі планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної та діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

Планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури та ін.) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених

в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу реалізуються в рамках:

- плану роботи закладу на 2021/2022 н.р.;
- режиму роботи групи та закладу дошкільної освіти.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 5

років) проводиться підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

Розділ IV

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона може включати:

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію можна використати регіональні карти спостереження або кваліметричну модель Єльнікової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, утому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна

програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає :

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.